

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM **Gynekológia a pôrodnictvo na LF UPJŠ v Košiciach**

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Gynekológia a pôrodnictvo je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá prevenciou, diagnostikou, liečbou a dispenzarizáciou chorôb ženských pohlavných orgánov a prsníka, starostlivosťou o fyziologický a patologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia.
2. Špecializačné štúdium trvá päť rokov.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. z gynekológie

1. anatómia a fyziológia ženských a mužských pohlavných orgánov, malej panvy, dutiny brušnej a prsníkov,
2. embryológia a vrodené vývojové chyby urogenitálneho systému,
3. základné a rozšírené vyšetrovacie metódy v gynekológii,
4. skrining, diagnostika, klinický priebeh a liečba zápalových ochorení ženského genitálu a prsníka,
5. patofyziológia, diagnostika, klinický priebeh a liečba endokrinologicky podmienených ochorení,
6. diagnostika a liečba sterility a infertility,
7. diagnostika a liečba urogynekologických ochorení,
8. plánované rodičovstvo a antikoncepcia,
9. gynekologická sexuológia,
10. gynekológia detí a dospievajúcich,
11. klimaktérium, postmenopauza a sénium,
12. náhle /akútne/ príhody v gynekológii,
13. diferenciálne diagnostické problémy v gynekológii,
14. klinická farmakológia gynekologických ochorení,
15. problematika hraničných medicínskych disciplín vo vzťahu ku gynekológii,
16. etické a právne problémy v gynekológii.
17. práva dieťaťa, práva osôb so zdravotným postihnutím, identifikácia násillia páchaného na dieťaťati vo všetkých jeho formách vrátane sexuálneho zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi

B. z pôrodnictva

1. oplodnenie a ďalší vývoj oplodneného vajíčka,
2. anatómia rodidiel vo vzťahu ku gestácii,
3. základné a rozšírené vyšetrovacie metódy v pôrodnictve,
4. fyziologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia,
5. patologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia,
6. materno-fetálna medicína,

7. fyziologické ukončenie tehotnosti,
8. programované ukončenie tehotnosti v jednotlivých trimestroch,
9. operačné techniky ukončenia tehotnosti,
10. náhle /akútne/ príhody v pôrodníctve,
11. klinická farmakológia v pôrodníctve,
12. diferenciálne diagnostické problémy v pôrodníctve,
13. problematika hraničných medicínskych disciplín vo vzťahu k pôrodníctvu,
14. základné vedomosti z fyziológie a patológie novorodenca,
15. etické a právne problémy v pôrodníctve.

C. z príbuzných odborov pre gynekologicko-pôrodnícku prax:

anestéziológia a intenzívna medicína, algeziológia, klinická biochémia, hematológia, mikrobiológia, cytológia, gynekologická histopatológia, klinická genetika, klinická imunológia a alergológia, patoendokrinológia, sexuológia, FBLR, klinická farmakológia, toxikológia, hygiena, epidemiológia a verejné zdravotníctvo; chirurgická, urologická a anestéziologická problematika v rozsahu určenom pre lekára s erudíciou na operačnej sále; zobrazovacie vyšetrovacie metódy.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

A.1 z gynekológie			
1.	Ultrazvukové vyšetrenia	400	
1.1	Abdominálnou sondou	200	
1.2.	Vaginálnou sondou	100	
1.3	Vyšetrenia s dopplerom	100	
2.	Kolposkopické vyšetrenia	300	
2.1	Základné kolposkopie	200	
2.2	Rozšírené kolposkopie	100	
3.	Spracovanie chorobopisu	200	
		asistencie	operácie
4.	Evakuácia a revízia maternice		50
5.	Diagnostické laparoskopie	10	30
6.	Diagnostické hysteroskopie		10
7.	Laparoskopické operácie	10	25
8.	Hysteroskopické operácie		5
9.	Abdominálne hysterektómie	10	25
10.	Vaginálne hysterektómie	10	5
11.	Iné vaginálne operácie	10	20

12.	Operácie prsníkovej chirurgie	10	5
13.	Urogynekologické operácie	10	10

A.2 z pôrodnictva			
1.	USG vyšetrenia plodu	500	
1.1	Biometrické vyšetrenia	200	
1.2	Morfologické vyšetrenia	200	
1.3	Vyšetrenia s dopplerom	100	
2.	Vaginálne pôrody	100	
3.	Spracovanie pôrodopisu	200	
		asistencie	operácie
4.	Amniocentéza	10	5
5.	Extrakčné pôrodnické operácie	10	10
6.	Sutúra epiziotómie		100
7.	Cisársky rez	25	40

B. Praktické skúsenosti

B. 1. z gynekológie

1. topografická anatómia malej panvy, brucha, hrudníka a axily vo vzťahu ku gynekologickým operáciám v malej panve a prsníka,
2. štandardná ambulatná prax,
3. operácie a asistencie pri operáciách,
4. palpačné vyšetrenie genitálu, prsníkov, regionálnych oblastí a brucha,
5. odobratie a vyhodnotenie mikrobiálneho obrazu pošvového,
6. odobratie a vyhodnotenie funkčnej a onkologickej cytológie z vulvy, vagíny a cervixu,
7. kolposkopia a rozšírená kolposkopia,
8. odber biologického materiálu z vagíny a cervixu, /z rekta na mikrobiologické, parazitologické, virologické a histologické vyšetrenie,
9. odber moču uretrálnou cievkou,
10. ultrazvukové vyšetrenie abdominálnou a vaginálnou sondou,
11. popis rádiogramov, hysterosalpingografie, CT, nukleárnej magnetickej rezonancie (NMR), PET a klinická aplikácia ich záverov,
12. KPCR.

B. 2. z pôrodnictva

1. štandardná ambulatná prax,
2. operácie a asistencie pri operáciách,
3. komplexné - palpačné, ultrazvukové a kardiotokografické vyšetrenie tehotnej a plodu vo všetkých štádiách tehotnosti, pôrodu a šestonedelia,
4. vyšetrenie pulzným fetálnym oxymetrom,

5. ST analýza fetálneho elektrokarogramu,
6. prenatalná diagnostika (klinická genetika, amniocentéza, patológia plodovej vody a jej vyšetrenia, biopsia choriových klkov a kordocentéza-asistencia),
7. vedenie fyziologickej tehotnosti,
8. diagnostika a liečba patologických stavov v tehotnosti (krvácanie, včasné gestózy, preeklampsia, eklampsia, systémové ochorenia, Rh izoimunizácia),
9. diagnostika a liečba hroziaceho potratu,
10. diagnostika, liečba a vedenie predčasného pôrodu,
11. vedenie fyziologického pôrodu,
12. diagnostika a riešenie nepravidelností pôrodu (pôrodné sily, pôrodné cesty, polohy plodu),
13. indikácie k operačnému ukončeniu pôrodu,
14. praktická znalosť všetkých operačných techník ukončenia tehotnosti (revízia a evakuácia dutiny matrice, vákumextrakcia, forceps, cisársky rez),
15. riešenie závažných pôrodných komplikácií (krvácanie, roztrúsená vnútrožilová koagulácia, embólia plodovou vodou, eklamptický záchvat, ruptúra pošvy a uteru),
16. ošetrovanie novorodenca,
17. KPCR.

Praktické preukázanie vedomostí zo zdravotnej dokumentácie, výkazníctva a povinného hlásenia ochorení v gynekológii a pôrodnictve na úrovni ambulantnej i lôžkovej starostlivosti.

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

Súčasťou splnenia podmienok je absolvovanie KPP – Kurzu právnych predpisov v zdravotníctve /ku dňu skúšky nie starší ako 5 rokov/.

Teoretická časť štúdia:

Teoretická časť špecializačného študijného programu sa realizuje formou:

- samoštúdia povinnej a odporúčanej literatúry
- účasti na vzdelávacích a školiacich akciách, vedeckých kongresoch, workshopoch, seminároch, ktoré organizujú akreditované pracoviská, SLS, SLK, lekárske fakulty, organizácie a zdravotnícke zariadenia (ročne priemerne 2,5 týždňa)
- sústavným vzdelávaním v gynekológii a pôrodnictve, ktoré spočíva v štúdiu odbornej literatúry a získavaní aktuálnych informácií prostredníctvom internetu, výskumnou a publikačnou činnosťou, ktorá pozitívne dopĺňa profil školenca
- vypracovaním 2 špecializačných písomných prác v poslednom roku špecializačného štúdia – jednej z gynekológie a jednej z pôrodnictva, ktoré musí odovzdať najneskôr 3 mesiace pred predpokladaným termínom špecializačnej skúšky.

Praktická časť:

Špecializačné štúdium pozostáva z praktickej a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Praktická časť špecializačného štúdia sa realizuje na výučbovej základni vzdelávacej ustanovizne na Gynekologicko-pôrodnickej klinike UPJŠ LF a UN LP, alebo v inom zdravotníckom zariadení, pod metodickým vedením školiteľa. Plnenie špecializačného študijného programu kontroluje zodpovedný školiteľ priebežne 1-2x ročne formou testu alebo ústneho pohovoru so školencom. Súčasne vykoná aj kontrolu plnenia predpísaných činností a aktivít v záznamníku.

Súčasťou špecializačného štúdia je **minimálne 8 týždňový školiaci pobyt na akreditovanom pracovisku - Gynekologicko-pôrodnickej klinike LF UPJŠ a UN LP.**

Špecializačná skúška

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce. Podmienkou prizvania na špecializačnú skúšku je absolvovanie predpísanej praxe a predpísaných výkonov uvedených v spise. Špecializačná skúška sa skladá z praktickej a teoretickej časti.

Praktická časť - spracovanie kompletného chorobopisu pacienta, navrhnutie diagnostického postupu a liečby.

Teoretická časť sa skladá z písomnej a ústnej časti pred skúšobnou komisiou. Písomná časť sa vykonáva formou testu. Súčasťou špecializačnej skúšky je aj obhajoba 2 záverečných prác, a to 1 z gynekológie a 1 z pôrodnictva, ktorých témy určí školiteľ najmenej 1 rok pred dátumom skúšky. Obhajoba prác sa vykonáva počas školiaceho pobytu na Gynekologicko-pôrodnickej klinike UPJŠ LF a UN LP v rámci povinnej praxe.

Špecializačné štúdium v odbore gynekológia a pôrodnictvo trvá 5 rokov. Formami výučby sú teoretická a praktická zložka. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce, pred skúšobnou komisiou.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	Ambulantná prax a prax v príbuzenských medicínskych odboroch s dĺžkou trvania, maximálne, z toho:	15 mesiacov
1.1	Ambulantná prax na lôžkovom gynekologicko – pôrodnickej oddelení	9 mesiacov
1.2	Všeobecná chirurgia	2 mesiace
1.3	Anestéziológia a intenzívna medicína	2 mesiace
2.	Gynekologicko – pôrodnickej pracovisko	45 mesiacov

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN PRAKTICKÝCH ZRUČNOSTÍ

1.	Ambulantná prax a prax v príbuzenských medicínskych odboroch s dĺžkou trvania, maximálne, z toho:	15 mesiacov
1.1	Ambulantná prax na lôžkovom gynekologicko – pôrodnickom oddelení: <i>Školitelia z Gynekologicko-pôrodnickej kliniky UPJŠ LF a UN LP</i> alebo *	9 mesiacov
1.2	Všeobecná chirurgia - <i>prof. MUDr. Jozef Radoňak, CSc., MPH</i> alebo *	2 mesiace
1.3	Anestéziológia a intenzívna medicína - <i>doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.</i> alebo *	2 mesiace
2.	Gynekologicko – pôrodnické pracovisko - <i>Školitelia z Gynekologicko-pôrodnickej kliniky UPJŠ LF a UN LP</i> alebo * povinne na akreditovanom pracovisku vzdelávacej ustanovizne: Gynekologicko-pôrodnickej klinike UPJŠ LF a UN LP - Školitelia z Gynekologicko-pôrodnickej kliniky UPJŠ LF a UN LP	45 mesiacov, z toho 2 mesiace

* Vlastné pracovisko – pod vedením vedúceho pracovníka príslušného pracoviska v kooperácii a s kontrolou školiteľa určeným z akreditačného spisu Gynekológia a pôrodnictvo.

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT
v odbore gynekológia a pôrodnictvo na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach**

(1. rok štúdia)

**Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore gynekológia a pôrodnictvo,
Miesto konania: Gynekologicko – pôrodnická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1,
Košice**

***GYNEKOLOGICKÁ ENDOKRINOLÓGIA
STERILITA***

<i>Dátum</i>	<i>Čas</i>	<i>Názov prednášky</i>	<i>Lektor</i>
pondelok	12.00 –14.00	Gynekologická endokrinológia	prof. MUDr. Alexander Ostró, CSc., MBA doc. MUDr. Silvia Toporczerová, PhD., MBA
utorok	12.00 –14.00	Súčasné trendy hormonálnej liečby v gynekológii	prof. MUDr. Alexander Ostró, CSc., MBA doc. MUDr. Silvia Toporczerová, PhD., MBA
streda	12.00 –14.00	Súčasné trendy v diagnostike a liečbe sterility	doc. MUDr. Silvia Toporczerová, PhD., MBA
štvrtok	12.00 –14.00	Etické a právne aspekty asistovanej reprodukcie	doc. MUDr. Silvia Toporczerová, PhD., MBA
piatok	12.00 –14.00	Endokrinopatie v gravidite	doc. MUDr. Silvia Toporczerová, PhD., MBA

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT
v odbore gynekológia a pôrodníctvo na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach**

(2. rok štúdia)

**Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore gynekológia a pôrodníctvo,
Miesto konania: Gynekologicko – pôrodnícka klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1,
Košice**

FETOMATERÁLNA MEDICÍNA

<i>Dátum</i>	<i>Čas</i>	<i>Názov prednášky</i>	<i>Lektor</i>
pondelok	12.00 –14.00	Základy embryológie	prof. MUDr. Eva Mechírová, CSc.
utorok	10.00 –12.00	Diagnostika ohrozenia plodu a matky počas gravidity a pôrodu	prof. MUDr. Róbert Dankovčík, PhD, MPH
utorok	12.00 –14.00	Súčasný trendy v prenatalnej diagnostike	prof. MUDr. Róbert Dankovčík, PhD, MPH
streda	12.00 –14.00	Farmakologická liečba v gravidite	prof. MUDr. Ladislav Mírossay, DrSc.
štvrtok	12.00 –14.00	Fyziológia a patológia novorodenca	MUDr. Peter Krcho, PhD.
piatok	12.00 –14.00	Pôrodné operácie	prof. MUDr. Alexander Ostró, CSc., MBA doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim. prof.

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT
v odbore gynekológia a pôrodnictvo na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach**
(3. rok štúdia)

**Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore gynekológia a pôrodnictvo,
Miesto konania: Gynekologicko – pôrodnická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1,
Košice**

UROGYNEKOLÓGIA

<i>Dátum</i>	<i>Čas</i>	<i>Názov prednášky</i>	<i>Lektor</i>
pondelok	12.00 –14.00	Súčasný trendy a liečby inkontinencie moču u žien	doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim. prof.
utorok	12.00 –14.00	Súčasný trendy operačnej liečby defektov panvového dna	doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim. prof.
streda	12.00 –14.00	Súčasný trendy operačnej liečby v gynekológii	doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim. prof.

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT**

v odbore gynekológia a pôrodnictvo na

Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

(4. rok štúdia)

Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore gynekológia a pôrodnictvo,

**Miesto konania: Gynekologicko – pôrodnická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1,
Košice**

FORÉNZNA PROBLEMATIKA V GYNEKOLÓGII A PÔRODNÍCTVE

Dátum	Čas	Názov prednášky	Lektor
pondelok	12.00 –14.00	Etické a forenzné problémy v pôrodnictve	doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim. prof./ doc. MUDr. Silvia Toporczerová, PhD., MBA
utorok	12.00 –14.00	Etické a forenzné problémy v gynekológii	doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim. prof./ doc. MUDr. Silvia Toporczerová, PhD., MBA
streda	12.00 –14.00	Akútne stavy v pôrodnictve	prof. MUDr. Alexander Ostró, CSc., MBA doc. MUDr. Silvia Toporczerová, PhD., MBA
štvrtok	12.00 –14.00	<i>Nácvik techník komunikácie</i> Práva dieťaťa, práva osôb so zdravotným postihnutím, identifikácia násilia páchaného na dieťati vo všetkých jeho formách vrátane sexuálneho zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi	MUDr. Zuzana Katerniaková, PhD.

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT**

v odbore gynekológia a pôrodnictvo na

Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

(5. rok štúdia)

Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore gynekológia a pôrodnictvo,

**Miesto konania: Gynekologicko – pôrodnická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1,
Košice**

ONKOGYNEKOLÓGIA A MAMOLÓGIA

Dátum	Čas	Názov prednášky	Lektor
pondelok	12.00 –14.00	Nádorové ochorenia genitálu	doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim. prof.
utorok	12.00 –14.00	Ultrazvuková diagnostika v gynekológii	prof. MUDr. Róbert Dankovčík, PhD, MPH
streda	12.00 –14.00	Benígne a malígne ochorenia prsníka	doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim. prof.
štvrtok	12.00 –14.00	Ošetrovanie operačných poranení orgánov brušnej dutiny	prof. MUDr. Jana Kaľuchová, PhD., MBA

**KPP – Kurz právnych predpisov – MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.
JUDr. Ivan Humeník, PhD.
MUDr. JUDr. Peter Firment**